

log, had zijn militaire loopbaan in de Eerste Wereldoorlog op eervolle wijze voortgezet (hij had toen bij Ieperen een oog verloren), was nadien opperofficier geworden en had eind '40 de Italianen in Libye een zware nederlaag toegebracht. In de lente van '41 had Rommels *Afrika-Korps* hem evenwel uit Libye verdreven en hij had zich ook op het Griekse vasteland en op Kreta niet kunnen handhaven tegen de *Wehrmacht*. Churchill had hem in juli als Brits opperbevelhebber in het Midden-Oosten vervangen – hij had toen de weinig spectaculaire positie gekregen van opperbevelhebber in Brits-Indië. Hij had pech gehad: hij had zijn militaire gaven moeten ontplooien in een tijd waarin Engeland zijn achterstand op bewapeningsgebied nog niet had ingehaald.

Een vechtjas was hij niet (hij was cultureel zeer ontwikkeld en zijn hart trok eigenlijk niet naar het militair bedrijf) maar hij verstond zijn vak. Hij was een man van weinig woorden, volstrekt onverstoort, een goed luisteraar (hij bezat de merkwaardige eigenschap om tegelijk te kunnen luisteren naar twee officieren die over geheel verschillende zaken rapport uitbrachten¹) en hij had het vermogen om een gecompliceerde situatie snel te overzien en weloverwogen beslissingen te nemen.

Als opperbevelhebber in Brits-Indië was hij slechts verantwoordelijk geweest voor de defensie van deze grootste Britse kolonie maar daags voor het uitbreken van de oorlog in de *Pacific* was ook de verdediging van Birma aan hem opgedragen. Later in december had hij samen met de al genoemde opperofficier van de Amerikaanse legerluchtmacht, *Lieutenant-General* Brett, een bezoek gebracht aan Tsjoengking waar de besprekingen met Tsjiang Kai-sjek niets hadden opgeleverd. Hij was weer op zijn standplaats in Brits-Indië teruggekeerd toen hem begin januari '42 het bericht bereikte dat hij benoemd was tot opperbevelhebber van *Abda-Command* en zich naar Java moest begeven.

Begin januari werd in Washington tevens bepaald hoe Wavells staf zou zijn samengesteld; Nederland, Australië en Nieuw-Zeeland waren daar niet bij geraadpleegd. Plaatsvervangend opperbevelhebber werd de Amerikaan Brett, chef-staf de Britse *Lieutenant-General* Sir Henry Pownall, die ook in Brits-Indië Wavells chef-staf was geweest, en tot bevelhebbers van de land-, lucht- en zeestrijdkrachten van *Abda-Command* werden een Nederlander en twee Amerikanen benoemd, resp. ter Poorten, *Major-General* Brereton (de man die uit Australië de eerste

¹ Die eigenschap had hij als jong officier in Brits-Indië ontwikkeld waar hem gebleken was dat hij van twee leraren tegelijk les kon krijgen in twee inheemse talen.